
Zápis ze zasedání petiční komise dne 5. března 2015

Přítomni: Mgr. Jan Chromý, Ph.D. (FF), Mgr. David Hurný (PřF), Mgr. Jakub Marek, Ph.D. (FHS), Doc. Mgr. Petr Sláma, Th.D. (ETF)

Hosté: doc. PhDr. Marek Jakoubek, Ph.D. et Ph.D., PhDr. Zuzana Korecká, Ph.D., PhDr. Alemayehu Kumsa, Ph.D., PhDr. Jaroslav Skupnik, Ph.D., Doc. Martin Soukup, Ph.D. (všichni Ústav etnologie FF UK)

Program: podnět k projednání porušování akreditačního provozu

1. Jak bude komise o podnětu jednat

Komise se nejprve bez přítomnosti hostů domluvila, jak bude jednání probíhat, na co se budou soustředit a jaké otázky budou klást. Hned v úvodu si ujasnili, že nebudou situaci řešit jako pracovněprávní problém, nejen že to nespadá do působnosti komise, ale celou záležitost i posvětily odbory fakulty. Doc. Sláma upozornil, že komise není dostatečně odborná na to, aby posoudila potřebnost daných pracovníků pro daný obor, a že toto rozhodnutí by měl činit někdo jiný, například oborová rada. Dr. Marek by rád znal kritéria, podle kterých byli vybráni pro ukončení pracovního poměru právě tito zaměstnanci, aby bylo rozhodnutí transparentnější. Dr. Chromý souhlasil, že se jedná spíše o etickou, než o pracovněprávní otázku, a že výpověď byla možná rychlá a nedostatečně vysvětlená, avšak stěží lze zpochybňovat právo vedoucího pracovníka propouštět. Upozornil i na možné odborné a názorové neshody mezi stěžovateli a druhou stranou. Mgr. Hurný by rád znal stanovisko AS FF UK, protože daná situace se může mít negativní dopad na studenty, které propuštění vyučovali nebo kterým vedli práci.

Komise se shodla, že usnesení by spíše mělo vyzývat k transparentnosti a informovanosti v dostatečném předstihu do budoucna.

2. Projednání samotného podnětu

Nejprve předkladatel doc. Martin Soukup představil podnět – problém je z jeho pohledu jednak krátkodobý, a to tím, že propuštění uprostřed semestru je nepříjemné především pro studenty, a jednak dlouhodobý, což je právě porušování stávající akreditace. Bude změněno asi 50-70 % personálního obsazení akreditace, což již není „díličí změna“ akreditace. Navíc byly změněny kvůli personálním změnám i povinně volitelné předměty, přičemž ty nové nezapadají do profilu absolventa daného oboru, problém je také s výměnou garanta dobíhající kulturologie.

Doc. Jakoubek zastupoval druhou stranu a představil její pohled na věc. Akreditace je možné měnit a jejich změna proběhla v souladu se všemi předpisy, dále již byla podána žádost o změnu garanta. Profil absolventa nebude poškozen, předměty propuštěných budou nahrazeny jinými nebo vyučovány někým jiným. Dále zdůraznil, že se nejedná o změnu uprostřed semestru, protože jde o náhradní výuku pouze v jediném týdnu. Zástupce odborové organizace navíc souhlasil s předloženým řešením.

Doc. Soukup upozornil, že odborová organizace se nezabývá akreditací nebo profilem absolventa, proto je její názor v tomto ohledu irelevantní. Doc. Jakoubek zdůraznil, že s odborovou organizací probrali přesně, jak budou probíhat náhrady, navíc byly změny projednány také s bývalou proděkanou pro studijní záležitosti dr. Lehečkovou.

Stěžovatelé chtěli vědět, kdo převezme jejich předměty, a doc. Jakoubek na dotaz dr. Korecké tyto vyučující vyjmenoval. Propuštění vyjádřili nespokojenost a zpochybnili odbornost nových vyučujících pro konkrétní předměty (konkrétně Základy obecné antropologie a Antropologii příbuzenství převezme po dr. Skupnikovi doc. Václav Soukup, Etnologii Afriky po dr. Kumsovi převezme dr. Barbora Půtová, Etnologii nativní Ameriky a seminář k ní převezme po dr. Korecké doc. Václav Soukup, pro Seminář k hieroglyfickému písmu nemá zatím náhradu, předmět Politická antropologie dopřednáší sám doc. Jakoubek). Ti sice mají dostatečné vědecké hodnosti, ale nemají dostatečné množství publikací k danému tématu.

Doc. Martin Soukup upozornil, že byl nahrazen doc. Václavem Soukupem, který je sice také docentem, ale měl na rozdíl od něj smlouvu na dobu určitou. Proto nechápe, proč byl pracovní poměr ukončen jemu a druhému docentovi prodloužen. Znovu zpochybnil odbornost nových vyučujících a řekl, že změny jsou ryze účelové.

Doc. Sláma se zeptal na názor oborové rady na tyto personální změny. Ostatní odpověděli, že nebyla dotázána. Dr. Marek se nad tímto faktem podivil.

Dr. Skupnik upozornil, že se předpokládá, že když je někdo v akreditaci, tak ji doučí až do konce. Změny, které proběhly a probíhají, znamenají, že z původního personálního obsazení akreditace nezůstává téměř nikdo.

Dr. Korecká vyjádřila obavu související s tím, že stávající akreditace má fungovat ještě asi tři až pět let, přesto dochází k tak velkým změnám, které nelze označit za díličí. Doc. Jakoubek na to odpověděl, že bude na konci března předkládat novou akreditaci, takže ta stávající nebude fungovat tak dlouho.

Doc. Soukup si stěžoval na netransparentní postup při propouštění na Ústavu. Zaměstnanci nebyli s organizační změnou seznámeni podrobně dopředu a dostali pouze výpověď s vágním odkazem na „organizační změny“.

Dr. Chromý shrnul, že o pracovníprávní problém se spíše nejedná, nicméně by bylo dobré být příště otevřenější ohledně změn a lépe je odůvodňovat a prodiskutovávat. Problém tedy tkví převážně v tom, že pracovníci nebyli dostatečně předem informováni a změny jim nebyly dostatečně vysvětleny.

Doc. Sláma se zeptal stěžovatelů, jaké grémium by mělo podle jejich názoru jejich spor rozhodnout. Doc. Soukup odpověděl, že v případě pracovníprávních problémů soud, ale oni se domnívají, že jde spíše o problém s akreditací, takže Akreditační komise, ke které již podal stížnost. Doc. Jakoubek řekl, že by měli tedy všichni počkat na rozhodnutí Akreditační komise. Doc. Soukup zmínil, že možností je i autoremedura.

Mgr. Hurný upozornil na odbor rektorátu, který hlídá, zda jsou akreditace a jejich změny v pořádku, a že je možné se obrátit také na něj. Dále by doporučoval žádat o stanovisko oborovou radu, která může posoudit odbornost nových vyučujících, na rozdíl od komise, která se k tomu necítí být dostatečně znalá oboru. Poté se zeptal doc. Jakoubka, kdo bude po konci semestru zkoušet studenty, když je celý semestr učili vyučující, kteří budou propuštěni. Doc. Jakoubek odpověděl, že na to mysleli a je to již rozhodnuté.

Doc. Jakoubek přiblížil důvody, které vedou fakultu k propouštění obecně. Jedná se o to, že je mnoho pracovníků a málo práce, což je neudržitelné. Myslí si, že by polovina pracovníků stačila, stejně jako je tomu na podobném pracovišti v Plzni. Učí se málo a publikuje se poskrovnu, a tak se musí zvýšit efektivita práce, jen tak se může z etnologie stát špičkový ústav.

Dr. Marek nezpochybňuje, že doc. Jakoubek dostal mandát ke změnám, ale zarážející je způsob, jakým k nim došlo. Proč například bylo stanoveno datum propuštění 30. 4.? Dále ho zajímala forma této „optimalizace“, zejména podle jakého klíče byli vybíráni propuštěni.

Doc. Soukup souhlasí, že je nutné ústav optimalizovat a propouštět. Nicméně nechápe, proč volba padla na něj. Má jako pedagog nadstandardní hodnocení od studentů a to, že nemá přidělené povinné předměty od zaměstnavatele, není jeho vina. Navíc přináší čtvrtinu RIVových bodů celého Ústavu.

Dr. Korecká upozornila, že přebujelost ústavu vznikla kvůli spojení s kulturologií, navíc má Ústav sice 20 pracovníků, ale celkem jen necelých 13 úvazků (doplnění dr. Korecké: 17 pedagogů a 2 THP, z toho 12,6 pedagogických úvazků a 1,83 úvazků THP placených z peněz tzv. balíčku). Dále se zeptala, proč jsou propuštěni právě oni, kteří přednášky a předměty mají, ne ti ostatní pracovníci, kteří neučí žádné předměty.

Mgr. Hurný se zeptal na klíč, kterým bylo vybráno, kdo bude propuštěn a kdo ne. To mělo být podle něj dopředu diskutováno na pracovišti. Bylo zohledňováno, zda a co učí? A zda vede nějaké práce? Nejasné je také stále datum propuštění ke konci dubna. Doc. Jakoubek odpověděl, že před propuštěním bylo propouštění projednáváno v několika kolech na všech úrovních od děkanátu dolů.

Doc. Sláma znovu zdůraznil význam kritérií výběru, kdo konkrétně bude propuštěn. Vyjádřil obavu, že by mohl vzniknout nějaký nepříjemný precedent pro celou univerzitu.

Dr. Marek upozornil, že se nejedná pouze o pedagogickou činnost, ale i o vědeckou činnost pracovníků, která přináší prostředky díky publikacím a RIVovým bodům, nejde jen o „člověkohodiny“. Doc. Jakoubek řekl, že vyhrál výběrové řízení na základě své koncepce optimalizace, kterou předložil a nyní naplňuje.

Dr. Skupník byl podle doc. Jakoubka propuštěn, protože čtyři roky nepublikoval, nedá se u něho očekávat habilitace. Na to dr. Skupník odpověděl, že sice nepublikoval, ale účastnil se se svými studenty dvou mezinárodních projektů, což po něm vedení chtělo, a za rok 2011 měl s přehledem nejvíce RIVových bodů. Raději publikuje jednou za pět let něco „velkého“ a zásadního (jako jeho práce Antropologie příbuzenství z r. 2011), než aby publikoval často a opakoval se, a dopouštěl se tak autoplagiarizace, případně plagiarizace.

Dr. Chromý poděkoval hostům za jejich čas a rozloučil se s nimi. Komise pak po obsáhlejší rozpravě přijala toto usnesení: *Petiční komise se zabývala podnětem Dr. Korecké, Dr. Kumsy, Dr. Skupníka a Doc. Soukupa k projednání porušování akreditačního provozu. Seznámila se jak se stanoviskem stěžovatelů, tak s názorem vedení Ústavu i s písemným vyjádřením paní děkanky FF UK. Pokud jde o otázku ohrožení naplňování akreditace v průběhu studia v souvislosti s rozvázáním pracovních poměrů stěžovatelů a změnami ve studijních plánech, byla věc předána k posouzení Akreditační komisi. Její vyjádření bude dle názoru komise směrodatné. Bez ohledu na to, zda byl způsob rozvázání pracovního poměru s dotčenými pracovníky právně v pořádku či nikoli, komise se pozastavuje nad termínem ukončení ke dni 30. 4., tedy v době, kdy ještě stále probíhá výuka.*

V souvislosti s projednávaným případem komise doporučuje, aby:

- organizační změny v personálním obsazení pracovišť probíhaly vždy podle jasných, otevřeně formulovaných a odborně obhajitelných kritérií,
- tyto změny neprobíhaly bez posouzení dopadu na zajištění výuky a vědeckého profilu pracoviště (např. bez vyjádření oborových rad),
- v podobných případech byli dotčení pracovníci o rozvázání svého pracovního poměru informováni v podstatně větším předstihu, aby se předešlo sociálně tíživé situaci propuštěných.

Hlasování: 4 pro, 0 proti, 0 zdržel se

Zapsala: Tereza Svobodová

Zápis ke stažení ZDE